

KUKURUC IN CURUKUK

v pogovoru s slovenskim dramatikom in zgodovinarjem

Kukuruc: Lepo, da se srečamo tukaj v kulturni dvorani v Radovljici, ki je poleg knjižnice, trga in šole poimenovana po vas. Ste se tukaj rodili?

Tako je. Sicer pa me je življenjska pot kar kmalu popeljala v druge kraje. Šolal sem se v Ljubljani in na Dunaju in se nato zaposlil kot arhivar pri škofu, kasneje kot knjižni revizor, šolski komisar in nazadnje kot tajnik kranjskega deželnega glavarstva.

Curukuk: Katera naloga vam je bila najbolj všeč?

Vse naloge sem opravljal predano, ponosen pa sem, da sem kot šolski komisar ljubljanskega okrožja v treh letih povečal število podeželskih osnovnih šol z devet na osemnajst.

Kukuruc: So vas kaj zanimale tudi knjige?

Ne le knjige, temveč tudi stavbe, kjer so bile shranjene. Na mojo pobudo je bila ustanovljena Licejska knjižnica v Ljubljani, ki je predhodnica današnje Narodne in univerzitetne knjižnice.

Curukuk: O vas govorijo kot o osrednji osebi slovenskega preporoda. Kaj to pomeni?

Bil sem prvi meščan v slovenski kulturi in pionir na vseh treh področjih svojega delovanja.

Kukuruc: Katera so bila ta tri področja?

To so dramatika, gledališče in zgodovina. Napisal sem štiri gledališke igre: dve tragediji v nemščini in dve komediji v slovenščini.

Curukuk: Kako to, da ste iz nemškega jezika prešli na ustvarjanje v slovenskem jeziku?

To je bil vpliv slovenskih razsvetljencev, posebno Žige Zoisa. Prevedel in priredil sem komedijo nemškega dramatika Richterja in jo naslovil „Županova Micka“. To je prva slovenska komedija. Po vzoru „Figarove svatbe“ pa je nastalo še malo daljše delo, ki sem ga poimenoval „Ta veseli dan ali Matiček se ženi“.

Kukuruc: Po vseh teh zaslugah so vas prav gotovo vsi imeli v veliki časti ...

Ne bi rekel. Zaradi mojega dela „Poskus zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije“, ki sem ga napisal v nemščini, so oblasti ob moji smrti prepovedale vsako javno žalovanje; niti nagrobnika nisem dobil. Moje imetje so prodali na dražbi.

Kaj pa vaša družina?

Moja žena in hčerki so se preselile na Dunaj. Bil sem svobodomislec in človek, ki je hotel stvari preobrniti na bolje. Vedno sem iskal resnico. To, da sem povedal, da smo Slovenci narod, mi je povzročilo mnogo težav.

REŠITEV:

A _ _ _ T _ _ _ L _ _ _